

RADA ZAMESTNÁVATEĽOV PRE SYSTÉM DUÁLNEHO VZDELÁVANIA

„Duálne vzdelávanie 18+“.

Nadväzujúce formy odborného vzdelávania a prípravy v systéme duálneho vzdelávania

Systém duálneho vzdelávania možno využiť aj pri nadväzujúcich formách vzdelávania.

Nadväzujúce formy odborného vzdelávania, ktoré možno využiť v systéme duálneho vzdelávania, umožňujú získať tzv. druhý výučný list pre absolventov učebných odborov, výučný list pre absolventov iného stupňa vzdelávania, ktorí získali minimálne stredné odborné vzdelanie, tzv. druhú maturitu pre absolventov študijných odborov stredoškolského štúdia, alebo absolventský diplom pre absolventov študijných odborov stredoškolského štúdia.

Duálne vzdelávanie 18+ poskytuje zamestnávateľovi zrýchlenú cestu k získaniu kvalifikovanej pracovnej sily v porovnaní s klasickým systémom duálneho vzdelávania, do ktorého vstupujú absolventi 9. ročníka základných škôl vo veku 15+. Táto cesta sa dá skrátiť až na 2 roky v porovnaní s väčšinou 3-ročnými učebnými odbormi a väčšinou 4-ročnými študijnými odbormi.

Duálne vzdelávanie 18+ sa uskutočňuje podľa vzdelávacích programov, ktoré obsahujú iba odborné vyučovacie predmety teoretického vyučovania a praktické vyučovanie u zamestnávateľa.

Nadväzujúce formy vzdelávania využiteľné v systéme duálneho vzdelávania, ktorými sa získava kvalifikácia, sú:

- ✓ Skrátené štúdium v učebných odboroch, dĺžka 2 roky, záverečná skúška, výučný list.
- ✓ Pomaturitné kvalifikačné štúdium s odborným výcvikom, dĺžka 2 roky, odborná zložka maturitnej skúšky, výučný list, maturita.
- ✓ Pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou, dĺžka 2 roky, odborná zložka maturitnej skúšky, maturita.
- ✓ Vyššie odborné štúdium, dĺžka 3 roky, absolventská skúška, absolventský diplom.

Skrátené štúdium je určené pre absolventov, ktorí získali najmenej stredné odborné vzdelanie s výučným listom.

Pomaturitné štúdium je určené pre absolventov, ktorí získali maturitu.

Vyššie odborné štúdium je určené pre absolventov, ktorí získali maturitu.

Na rozdiel od systému duálneho vzdelávania, do ktorého vstupujú absolventi základnej školy vo veku 15 až 16 rokov, do nadväzujúceho štúdia vstupujú absolventi stredoškolského štúdia vo veku 18 rokov a viac. Preto sa často zjednodušene toto štúdium označuje aj ako „Duálne vzdelávanie 18+“.

Porovnanie dĺžky duálneho vzdelávania 15+ s duálnym vzdelávaním 18+.

Duálne vzdelávanie pre absolventov základnej školy „Duálne vzdelávanie 15+“

Absolvent 9. ročníka ZŠ

3-ročný učebný odbor, výučný list
4-ročný študijný odbor s odborným výcvikom, výučný list + maturita
4-ročný študijný odbor s odbornou praxou - maturita
5-ročný študijný odbor s odborným výcvikom, výučný list + maturita

Duálne vzdelávanie pre absolventov strednej školy „Duálne vzdelávanie 18+“

Absolvent strednej školy najmenej s výučným listom

2-ročné skrátené štúdium, výučný list

Absolvent strednej školy s maturitou

2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odborným výcvikom, výučný list + maturita
2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s odbornou praxou, maturita
3-ročné vyššie odborné štúdium, absolventský diplom

Skrátené štúdium

Skrátené štúdium sa organizuje v učebných odboroch s cieľom rozšírenia a prehĺbenia kvalifikácie na výkon povolania alebo skupiny povolání.

Skrátené štúdium je určené pre uchádzačov, ktorí v predchádzajúcom vzdelávaní získali najmenej stredné odborné vzdelanie, teda absolvovali najmenej 3-ročný učebný odbor.

Žiak v skrátenom štúdiu študuje len odborné vyučovacie predmety v rámci teoretického a praktického vyučovania.

Skráteným štúdiom žiaci získavajú odbornú kvalifikáciu v inom odbore vzdelania, než v ktorom vykonali záverečnú skúšku alebo absolvovali iné štúdium (napr. gymnázium, vysoká škola).

Skrátené štúdium, ktoré sa ukončuje záverečnou skúškou, sa organizuje v 2-ročnom vzdelávacom programe.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie o záverečnej skúške s doložkou a dokladom o získanej kvalifikácii je výučný list.

Pomaturitné kvalifikačné štúdium

Pomaturitné kvalifikačné štúdium sa organizuje v študijných odboroch v záujme zvyšovania a prehĺbovania kvalifikácie na výkon povolání a pracovných činností.

Pomaturitné štúdium je určené pre uchádzačov, ktorí v predchádzajúcom vzdelávaní získali úplné stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné všeobecné vzdelanie.

Žiak v pomaturitnom štúdiu študuje len odborné vyučovacie predmety v rámci teoretického a praktického vyučovania.

Pomaturitné kvalifikačné štúdium sa organizuje v 2-ročných vzdelávacích programoch.

Kvalifikačným štúdiom žiaci získavajú odbornú kvalifikáciu v inom odbore vzdelania, než v ktorom vykonali maturitnú skúšku; štúdium sa ukončuje odbornou zložkou maturitnej skúšky.

Dokladom o získanom stupni vzdelania v pomaturitnom 2-ročnom vzdelávacom programe, v ktorom sa praktické vyučovanie uskutočňuje formou odborného výcviku, je vysvedčenie o maturitnej skúške s doložkou a dokladom o získanej kvalifikácii je výučný list.

Dokladom o získanom stupni vzdelania v pomaturitnom 2-ročnom vzdelávacom programe, v ktorom sa praktické vyučovanie uskutočňuje formou odbornej praxe je vysvedčenie o maturitnej skúške.

Pomaturitné vyššie odborné štúdium

Pomaturitné vyššie odborné štúdium sa organizuje ako 3-ročné štúdium, v ktorom žiaci získavajú všeobecné vzdelanie a špeciálne vedomosti a zručnosti vrátane nových vedecko-technických poznatkov na výkon konkrétnych pracovných činností a pracovných funkcií. Je určené pre uchádzačov, ktorí v predchádzajúcom štúdiu získali úplné stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné všeobecné vzdelanie; štúdium sa ukončuje absolventskou skúškou; úspešným ukončením vyššieho odborného štúdia absolvent získa vyššie odborné vzdelanie.

Prijímanie žiakov na nadväzujúce formy odborného vzdelávania a prípravy

Do prvého ročníka vzdelávacieho programu skráteného štúdia môže byť prijatý uchádzač, ktorý získal najmenej stredné odborné vzdelanie (najmenej absolvent 3-ročného učebného odboru) a splnil podmienky prijímacieho konania.

Do prvého ročníka vzdelávacieho programu pomaturitného kvalifikačného štúdia a vyššieho odborného štúdia môže byť prijatý uchádzač, ktorý získal úplné stredné všeobecné vzdelanie (absolvent gymnázia) a splnil podmienky prijímacieho konania alebo úplné stredné odborné vzdelanie (absolvent strednej odbornej školy) a splnil podmienky prijímacieho konania.

Prihlášku na štúdium podáva uchádzač riaditeľovi strednej školy do 31. mája. Uchádzači, ktorí neboli prijatí na štúdium na vysokej škole, môžu podať prihlášku do 31. júla.

Uchádzač podáva prihlášku na štúdium v študijnom odbore alebo v učebnom odbore, v ktorom sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje v systéme duálneho vzdelávania, spolu s potvrdením zamestnávateľa o odbornom vzdelávaní a príprave žiaka v systéme duálneho vzdelávania.

Prijímacia skúška sa koná v dvoch termínoch. Prvým termínom je posledný úplný júnový týždeň a druhým termínom posledné dva úplné augustové týždne. Deň konania skúšky určí riaditeľ strednej školy.

Vyučovací deň praktického vyučovania v nadväzujúcom štúdiu

Praktické vyučovanie v jeden kalendárny deň sa označuje ako vyučovací deň praktického vyučovania.

Vyučovací deň sa môže uskutočňovať ako doobedňajší vyučovací deň praktického vyučovania a tiež aj ako poobedňajší vyučovací deň praktického vyučovania (napr. doobeda od 7:00 h do 13:00 h a poobede od 13:00 h do 19:00 h).

Dĺžku vyučovacieho dňa praktického vyučovania v nadväzujúcej forme vzdelávania upravuje vyhláška č. 65/2015 Z. z. o stredných školách.

Vyučovanie odborného výcviku, odbornej praxe alebo umeleckej praxe žiaka 1. ročníka nadväzujúcej formy odborného vzdelávania a prípravy trvá 7 vyučovacích hodín.

Vyučovanie odborného výcviku, odbornej praxe alebo umeleckej praxe žiaka 2. ročníka a 3. ročníka nadväzujúcej formy odborného vzdelávania a prípravy, ktorý sa pripravuje v systéme duálneho vzdelávania, trvá 8 vyučovacích hodín.

Do dĺžky jedného vyučovacieho dňa praktického vyučovania sa započítava aj dĺžka prestávok.

Vyučovanie neploletého žiaka v priebehu 24 hodín trvá najviac 8 hodín. Vyučovanie ploletého žiaka v priebehu 24 hodín trvá najviac 12 hodín.

Začiatok a koniec vyučovacieho dňa praktického vyučovania v upravuje vnútorný poriadok pracoviska praktického vyučovania a priebeh teoretického vyučovania upravuje rozvrh vyučovacích hodín školy, pričom sa vychádza z vyhlášky č. 65/2015 Z. z. o stredných školách.

Vyučovanie odborného výcviku, odbornej praxe alebo umeleckej praxe plnoletých žiakov sa začína najskôr o 6.00 hodine a končí najneskôr o 22.00 hodine.

Vzorový učebný plán a vzorové učebné osnovy pre nadväzujúce formy odborného vzdelávania a prípravy.

Vzorový učebný plán a vzorové učebné osnovy pre nadväzujúce formy odborného vzdelávania a prípravy, v ktorých sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje v systéme duálneho vzdelávania, vypracúva ministerstvo školstva v spolupráci so stavovskými organizáciami a profesijnými organizáciami.

Vzorový učebný plán obsahuje len odborné predmety teoretického vyučovania a odborné predmety praktického vyučovania.

Podiel praktického vyučovania a teoretického vyučovania v nadväzujúcej forme vzdelávania pri duálnom vzdelávaní 18+ je minimálne 3 dni PV a 2 dni TV za týždeň, čo predstavuje cca 60 % PV a 40 % TV.

Vzorový učebný plán pre nadväzujúce formy vzdelávania sa spracováva podľa rámcových učebných plánov a poznámok k rámcovým učebným plánom, ktoré sú súčasťou štátnych vzdelávacích programov. Spracováva ich Štátny inštitút odborného vzdelávania v spolupráci so stavovskými a profesijnými organizáciami s vecnou pôsobnosťou k jednotlivým odborom štúdia. Snahou zamestnávateľov pri tvorbe vzorových učebných plánov pre duálne vzdelávanie 18+ v skrátenom štúdiu a v pomaturitnom kvalifikačnom štúdiu je uplatniť podiel praktického vyučovania v rozsahu 4 dni PV a 1 dni TV za týždeň, čo predstavuje cca 80 % PV a 20 % TV.

Príklady vzorových učebných plánov

2-ročné skrátené štúdium v učebnom odbore - návrh

VZOROVÝ UČEBNÝ PLÁN pre systém duálneho vzdelávania (SDV)			
Kód a názov ŠVP	<i>uvedie sa kód a názov skupiny odborov vzdelávania</i>		
Kód a názov učebného odboru	<i>uvedie sa kód a názov učebného odboru</i>		
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie		
Dĺžka skráteného štúdia	2 roky		
Forma štúdia	denná		
Vyučovací jazyk	slovenský		
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Týždenný počet vyučovacích hodín		
	1.	2.	Spolu
Odborné vzdelávanie	7	7	12
Teoretické vzdelávanie	7	7	14
1			
2			
3			
...			
Praktická príprava	28	32	60
Odborný výcvik	28	32	60
Spolu	35	39	74

Počet vyučovacích týždňov:

1. ročník 33 týždňov, 2. ročník 30 týždňov.

Organizácia vyučovania (podľa dohody so strednou odbornou školou):

Model A: 4 dni v týždni PV a 1 deň v týždni TV

Model B: 4 mesiace PV a 1 mesiac TV v 1. polroku a 4 mesiace PV a 1 mesiac TV v 2. polroku školského roka

Model C: 8 mesiacov PV a 2 mesiace TV v školskom roku

Celkový počet vyučovacích hodín PV:

1. ročník 924 h

2. ročník 960 h

Podiel PV a TV za celé štúdium:

PV 81 %

TV 19 %

Pozn.: Skladbu odborných predmetov TV tvorí odborná komisia ŠIOV pre danú skupinu odborov štúdia. Jej súčasťou môže byť aj odborný cudzí jazyk. Súčasťou TV môžu byť aj prírodovedné predmety alebo predmet ekonomika a pod. s obsahovým zameraním na povolanie, pre ktoré odbor štúdia pripravuje. Odborná komisia môže určiť aj nižší % rozsah praktického vyučovania, najmenej však 60 % praktického vyučovania za celé nadväzujúce štúdium.

2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium v študijnom odbore s odborným výcvikom - návrh

VZOROVÝ UČEBNÝ PLÁN pre systém duálneho vzdelávania (SDV)			
Kód a názov ŠVP	uvedie sa kód a názov skupiny odborov vzdelávania		
Kód a názov študijného odboru	uvedie sa kód a názov študijného odboru		
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie		
Dĺžka pomaturitného kvalifikačného štúdia	2 roky		
Forma štúdia	denná		
Vyučovací jazyk	slovenský		
Kategórie a názvy vyuč. predmetov	Týždenný počet vyučovacích hodín		
	1.	2.	Spolu
Odborné vzdelávanie	35	39	74
Teoretické vzdelávanie	7	7	14
1			
2			
3			
4			
...			
Praktická príprava	28	32	60
Odborný výcvik	28	32	60
Spolu	35	39	74

Počet vyučovacích týždňov:

1. ročník 33 týždňov, 2. ročník 30 týždňov.

Organizácia vyučovania (podľa dohody so strednou odbornou školou):

Model A: 4 dni v týždni PV a 1 deň v týždni TV

Model B: 4 mesiace PV a 1 mesiac TV v 1. polroku a 4 mesiace PV a 1 mesiac TV v 2. polroku školského roka

Model C: 8 mesiacov PV a 2 mesiace TV v školskom roku

Celkový počet vyučovacích hodín PV:

1. ročník 924 h

2. ročník 960 h

Podiel PV a TV za celé štúdium:

PV 81 %

TV 19 %

Pozn.: Skladbu odborných predmetov TV tvorí odborná komisia ŠIOV pre danú skupinu odborov štúdia. Jej súčasťou môže byť aj odborný cudzí jazyk. Súčasťou TV môžu byť aj prírodovedné predmety alebo predmet ekonomika a pod. s obsahovým zameraním na povolanie, pre ktoré odbor štúdia pripravuje. Odborná komisia môže určiť aj nižší % rozsah praktického vyučovania, najmenej však 50 % praktického vyučovania za celé nadväzujúce štúdium.

Bratislava: 13.10.2016

Spracoval: Ing. Ladislav Kováč, externý poradca pre systém duálneho vzdelávania, koordinátor SOPK, 0911 406 435, ladislav.kovac@rzsdv.sk